

Prva pomoć u recikliranju

Kampanja o podizanju svijesti u gospodarenju otpadom

Kampanja „Ne budi loš, koristi koš“

Dragi korisnici,

dozvolite da vam predstavimo kampanju “Ne budi loš, koristi koš”. Kampanja je pokrenuta u suradnji jedinica lokalne samouprave (Grad Zaprešić i Općine Brdovec, Bistra, Marija Gorica, Pušća, Luka i Dubravica) i društva Zaprešić d.o.o.. Cilj kampanje je povećati stopu odvajanja otpada. Zašto? Kako? Pitate se od kuda krenuti i na koji način upravo Vi možete utjecati na očuvanje okoliša? Odgovore na ta i druga pitanja, naći ćete upravo u ovoj brošuri.

Odvajanje otpada ne bismo trebali shvatiti kao nešto što nam je nametnuto nego kao civilizacijski standard te potrebu i borbu za opstanak našeg planeta.

Naš zadatak je osigurati vam alate i olakšati odvajanje otpada u maksimalnoj mogućoj mjeri.

Na području svih JLS postoji:

- **tjedni odvoz miješanog komunalnog otpada**
- **mjesečni odvoz papira i plastike s kućnog praga**
- **odvoz elektroničkog otpada s kućnog praga**
- **besplatni kontejner za glomazni otpad za svako kućanstvo - jednom godišnje**
- **moгуćnost vraćanja starih lijekova u ljekarne**

te dodatno:

- **na području općine Brdovec postoje zeleni otoci sa spremnicima za razdvajanje plastike, papira, stakla i, ove godine, na 4 zelena otoka dodani su kontejneri za tekstil**
- **na području grada Zaprešića, općine Bistra te općine Brdovec postoje reciklažna dvorišta s mogućnošću odlaganja više od 40 vrsta otpada.**

Dakle, sve mogućnosti su pred nama samo ih trebamo početi ozbiljnije koristiti.

U 2024. godini organizirali smo edukacije i radionice na temu Što znače simboli, Što se sve može reciklirati, Može li se održivošću uštedjeti, Održivo kućanstvo, Najbolje prakse u gospodarenju otpadom, Praktična radionica o kompostiranju, Kamo točno otpad odlazi te što su „eko” i „bio” proizvodi, dok će se edukacije nastaviti i u 2025. godini.

Odazovite se pozivu na radionice - zasigurno će biti edukativne i zanimljive. Pomoć će Vam u odvajanju otpada i kontroli računa. Najvažnije od svega, pridonijet ćete čistoći vašeg kraja i naučiti najmlađe *kam se meće koje smeće!* Neka konačni cilj bude - **NAŠ ČISTI KRAJ ZA BUDUĆE GENERACIJE.**

Vjerujemo i da ćemo osvjestiti koliko je važno pravilno odvajanje otpada i što znači ekološki način razmišljanja za naš zajednički planet. Jedna zanimljiva informacija koju smo izračunali - da samo 1% populacije na dnevnoj bazi odbaci jedan plastični čep, u godini dana napunili bismo preko 122 olimpijska bazena samo čepovima.

Na planeti nisam ja, niste vi, nego smo MI!

Kampanja „Ne budi loš, koristi koš“ uvod je u višegodišnje pripreme i usklađivanje s ciljevima RH i Europske unije pa je želja kampanje da zajednički pokažemo, kao što smo puno puta do sada, da u još nečemu može biti prvi i najbolji.

DOĐI NA RADIONICE!

- **Oznake na ambalaži** - naučite čitati oznake na ambalaži, a što će vam pomoći da pravilno odvojite otpad
- **Što se sve može reciklirati** - naučite ispravno odvajati otpad s obzirom na vrstu i postupke gospodarenja, otklonite nedoumice oko toga što se može reciklirati, a što ne
- **Može li se održivošću uštedjeti?** - naučite trikove kako održivo kupovati i uštedjeti
- **Održivo kućanstvo** - praktični savjeti oko održivog upravljanja kućanstvom, kako smanjiti bacanje hrane, održivo upravljanje energijom
- **Najbolje prakse u gospodarenju otpadom** - primjeri uspješnih projekata na razini zajednica, koncept kružnog gospodarstva i „zero-waste” koncepta, posjet centrima za gospodarenje otpadom
- **Praktična radionica o kompostiranju** - naučite izraditi svoj komposter
- **Kamo točno otpad odlazi?** - razbijanje mitova o tome da sav odvojeni otpad završava na istom mjestu, posjet odlagalištu otpada
- **Eko i bio proizvodi** - naučite razliku, vegetarijanstvo i veganstvo, zeleni vrt i agroekologija

S dolaskom ljepšeg vremena, uz ove edukacije i radionice, planirani su razni događaji i aktivnosti poput akcija čišćenja - tzv. plogging utrka s nagradama za najuspješnije, Eko piknik dan, Eko šetnja za naše starije građane, natjecanja škola i vrtića u pogledu odvajanja otpada, sadnja drveća, cvijeća i uređenje odabranih područja, izrada žardinjera, klupa, kompostera itd.

„Tijekom povijesti, čovjek se morao boriti protiv prirode da bi opstao, tek u ovom stoljeću počinje shvaćati kako je potrebno zaštititi je, da bi preživio”

Jacques Cousteau

NAUČIMO SIMBOLE - PRAVI SIMBOL, PRAVI KOŠ

Opće oznake na ambalaži

Univerzalni simbol recikliranja - ovaj simbol označava proizvode koji su dobiveni reciklažom.

Zelena točka - europski simbol kojim proizvođači potrošaču daju do znanja da su financijski pridonijeli i sudjelovali u recikliranju ambalaže.

Simbol Recikliraj - osnovno značenje ovog simbola je da se radi o ambalaži za recikliranje.

Odvojeno skupljanje otpada - označava da se proizvod mora odložiti na odvojeno odlagalište, a ne u spremnik za komunalni otpad.

Ne zagađuj okoliš / Čuvajmo prirodu - simbol označava da se ambalaža treba odložiti u za to predviđene spremnike.

Održivo upravljanje šumama - simbol predstavlja činjenicu da je proizvod od drva ili papira proizveden u skladu s principima FSC

Oznake za plastiku na ambalaži

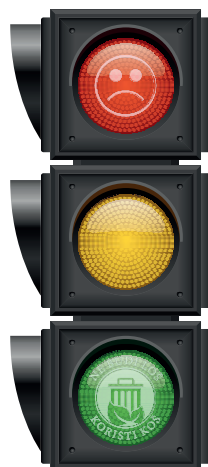

Oznake za papir na ambalaži

 Sakupljanjem starog papira znatno se smanjuje količina otpada koja se odlaze na odlagalište. Za proizvodnju jedne tone papira potrebno je srušiti četiri stabla te utrošiti 200.000 litara vode i 4600 kWh energije. Za proizvodnju jedne tone recikliranog papira nije potrebno niti jedno stablo, troši se 160 litara vode i 2400 kWh energije.

Oznake za ostale materijale na ambalaži

više saznaj na
www.koristi-kos.hr

KOJI KOŠ JE ONAJ PRAVI?

Papir i karton

UPAMTITE: ONEČIŠĆENI PAPIR I KARTON NE MOŽE SE RECIKLIRATI. STOGA UKLONITE OSTATKE S PAPIRNE I KARTONSKE AMBALAŽE TE UKLONITE I METALNE SPOJNICE, PLASTIČNE DIJELOVE, FOLIJU I LJEPLJIVE TRAKE!

novine, časopisi, prospekti, katalozi, bilježnice, knjige, slikovnice, fotokopirni papir, pisma, uredski papir, papirnate vrećice, mape, kartoni, kartonske kutije (bez plastike, stiropora i dr.), kartonski fascikli

indigo papir, fotografije, foto papir, nauljeni i prljavi papir, plastificirane etikete, pelene i sl., tetrapak ambalaža, plastificirani papir

JESTE LI ZNALI:

Recikliranjem 1 tone papira spasili smo 4 stabla, 40.000 litara vode i 40 % proizvodne energije, a smanjili smo i onečišćenje zraka. Papir se može reciklirati i do 7 puta!

Papir i karton odlažemo u plavi spremnik.

VAŽNO:

Papirnu i kartonsku ambalažu prije odlaganja obavezno spljoštite!

Plastična ambalaža, tetrapak ambalaža i limenke

UPAMTITE: PRIJE ODLAGANJA OBAVEZNO ISPRAZNITE I ISPERITE PLASTIČNU AMBALAŽU, TETRAKAK I LIMENKE! POKLOPAČ ILI ČEP S TETRAPAKA ILI BOCE OSTAVITE NA AMBALAŽI I ZAJEDNO GA ODLOŽITE.

ambalaža deterdženata, šampona, sredstava za čišćenje i pranje, kozmetike, plastična ambalaža prehrambenih proizvoda (ovisno o vrsti plastike): boce od jestivog ulja, destilirane vode, prehrambenih proizvoda, čaše i posude od mliječnih proizvoda i sl., pjenasta ambalaža od koje su izrađeni podlošci za prehrambene proizvode, boce za osvježavajuće napitke, tetrapak ambalaža, limenke, metalni poklopci, plastične vrećice, plastična folija, čepovi, plastični tanjuri i pribor za jelo, plastične vrećice.

ambalaža kemikalija i zapaljivih tvari, ambalaža sprejeva, ambalaža boja i lakova, plastični namještaj, četkice za zube, plastični proizvodi sa metalnim komponentama (npr. plastični elektronički uređaji).

U SPREMIK ZA PLASTIKU NE UBACUJETE PROIZVODE S BROJEM 3 (PVC), 6 (EPS) I 7 (OSTALO)

Proizvode s tom oznakom najbolje je izbjegavati već prilikom kupnje, a ako ih ipak ima među vašim kućnim otpadom, odložite ih u spremnike za miješani komunalni otpad.

Plastične vrećice koje se odbacuju u prirodu i truju nas, zamijenite višekratnom tekstilnom varijantom - *cekerom*.

JESTE LI ZNALI:

Recikliranjem 25 plastičnih boca može se izraditi sportska jakna.

Plastičnoj vrećici je potrebno minimalno 50 godina da se potpuno razgradi.

Povratnu plastičnu i aluminijsku ambalažu odnesite do najbliže trgovine, a ostalu odlažemo u žuti spremnik.

VAŽNO:

Odvojiti i isprati vrste plastike koje se mogu reciklirati.

Staklena ambalaža

UPAMTITE: PRIJE ODLAGANJA OBAVEZNO ISPRAZNITE I ISPERITE STAKLENU AMBALAŽU! POKLOPAČ ILI ČEP SA STAKLENKE ILI BOCE OSTAVITE NA AMBALAŽI I ZAJEDNO GA ODLOŽITE.

staklene boce i staklenke svih boja, staklene čaše i stakleno posuđe

prozorsko, medicinsko i automobilsko staklo, ambalaža onečišćena kemikalijama i zapaljivim tvarima, kristal, ogledala, porculan, keramika, žarulje, neonske - fluorescentne lampe.

JESTE LI ZNALI:

Staklo se može reciklirati neograničen broj puta. Jedini je materijal koji je u potpunosti 100% reciklabilan. Energija koju štedimo recikliranjem jedne staklenke dovoljna je za 4 sata rada žarulje od 100 W!

Povratnu staklenu ambalažu odnesite do najbliže trgovine, a ostalu do reciklažnog dvorišta ili je odložite u prikladni kontejner u sklopu zelenih otoka.

VAŽNO:

Staklenu ambalažu treba odlagati bez sadržaja.

Miješani komunalni otpad

onečišćene vrećice za pakiranje hrane, onečišćeni papir i folija za omatanje hrane, onečišćeni papirnati ubrusi i maramice, britvice za brijanje, spužve, vata, vrećice od usisivača, otpad od metenja, opušci, ulošci, pelene, izmet životinja, otpadci od termički obrađene hrane, ostaci od pripremanja hrane, voštani papiri, naljepnice, gume za žvakanje

sav otpad koji je moguće odložiti u odvojene spremnike plastike, papira, stakla i ostale spremnike na zelenim otocima i reciklažnom dvorištu - npr. baterije, medicinski otpad, ulja, kemikalije, elektronički otpad, odjeća i obuća, posuđe, stiropor, građevinski otpad, žarulje

JESTE LI ZNALI:

Svaki stanovnik Hrvatske godišnje proizvede 474 kg komunalnog otpada ili više od 1.5 kg dnevno. Teoretski se iz kućnog otpada može iskoristiti 80% otpada.

Miješani komunalni otpad iz kojeg ste prethodno IZDVOJILI KORISTAN OTPAD odložite isključivo u crne spremnike.

VAŽNO:

Odvojite prije odlaganje sve što se može reciklirati.

Glomazni otpad

UPAMTITE: SVE VRSTE GLOMAZNOG OTPADA KOJE NE MOŽETE POPRAVITI, DONIRATI ILI POKLONITI MOŽETE BESPLATNO ODOŽITI NA RECIKLAŽNOM DVORIŠTU. GRAĐEVINSKI OTPAD SE NE ODLAŽE U GLOMAZNI OTPAD!

kupaonska, kuhinjska oprema, podne obloge, dječja oprema, namještaj i ostali glomazan otpad: rolete, žaluzine, tende, ljestve, samostojeće stepenice, zavjese, nosači za zavjese, vrata, prozorski okvir i staklo, invalidska kolica, dekorativni predmeti većih dimenzija, oprema za kućne ljubimce, sprave za vježbanje, veća sportska oprema, radijatori, tapete, daska za glačanje, okvir za sušenje rublja, madraci, gume

sav otpad koji je moguće odložiti u odvojene spremnike plastike, papira, stakla i ostale spremnike na zelenim otocima i reciklažnom dvorištu

JESTE LI ZNALI:

Svaki korisnik usluge odvoza otpada ima pravo bez naknade na jedan odvoz glomaznog otpada u kalendarskoj godini.

Glomazni otpad prikuplja se na obračunskom mjestu (lokaciji) korisnika po prethodno predanom zahtjevu i dogovorenom terminu odvoza.

Biootpad

UPAMTITE: Više od trećine ukupnog otpada koji nastaje u domaćinstvima je organski ili biootpad. Prikupljeni ostaci nisu smeće, već su visokovrijedna sirovina za proizvodnju komposta.

kuhinjski otpad (kore voća i povrća, ljuske jaja, talog od kave, celulozne vrećice od čaja, ostaci kruha, listovi kupusnjača i sl.), vrtni ili zeleni otpad (uvelo cvijeće, granje, otpalo lišće, otkos trave i živice, zemlja iz lončanica i ostaci voća i povrća sl.), ostali biootpad (kore drveta, piljevina, borove iglice), piljevina, slama i sijeno

ostaci kuhane hrane, meso, riba, kosti, koža, mliječni proizvodi, ulja i masti, pepeo, ambalaža, guma, opasni otpad, obojeni i lakirani drveni otpad, papirnati i stakleni otpad, odjeća, cigarete, pelene, životinjski izmet, lišće oraha, drvo koje je bilo bojano ili lakirano, biootpad koji je bio u dodiru s naftom, benzinom, uljanim i zaštitnim bojama

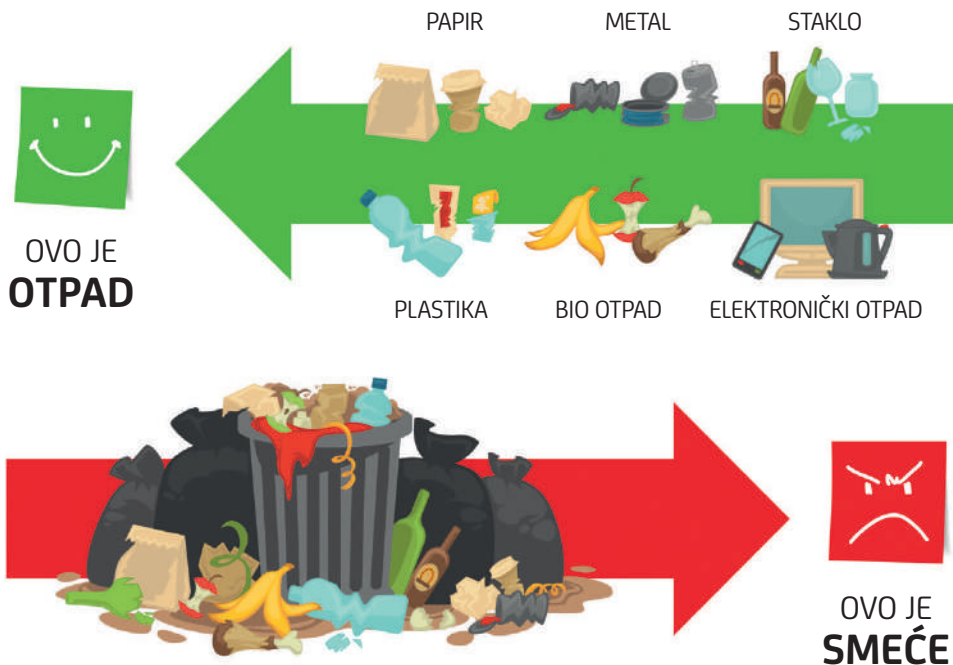
JESTE LI ZNALI:

Kompostiranjem doprinosite smanjenju količine otpada za čak 30%, a korištenjem humusa nastalog u tom procesu smanjujete potrebu za korištenjem umjetnih mineralnih gnojiva.

VAŽNO:

Pravilan odabir sastojaka i sirovina za kompostiranje, kao i njihovo pravilno odlaganje najvažniji su preduvjeti za proizvodnju visokokvalitetnog komposta.

KAZALO OSNOVNIH POJMOVA

EKOLOGIJA - znanost koja proučava odnose među organizmima te odnose organizama i njihova okoliša. Osnovni cilj ekologije je razumjeti posljedice djelovanja na ekosustav.

EKOLOŠKI OTISAK - je pokazatelj koji se koristi za procjenu ljudske potrošnje prirodnih resursa u odnosu na sposobnost Zemlje da ih obnavlja. Upravo je jedan od osnovnih ciljeva kampanje naučiti kako smanjiti naš osobni ekološki otisak na Zemlji.

OKOLIŠ - jednostavno rečeno, okoliš je sve ono što nas okružuje, a dijelimo ga na prirodni i stvoreni okoliš. Provedbom kampanja, naučit ćemo kako smanjiti utjecaj stvorenog na prirodni okoliš.

OPORABA - je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu.

OTPAD - su stvari koje planiramo odbaciti jer nam više nisu potrebne, ali se mogu ponovno iskoristiti ili reciklirati.

RECIKLIRANJE - postupak sakupljanja odbačenih proizvoda, razvrstavanje i njihovo pretvaranje u nove materijale za izradu novih proizvoda slične ili iste namjene. U recikliranje spada sve što se može ponovno iskoristiti, a da se ne baci.

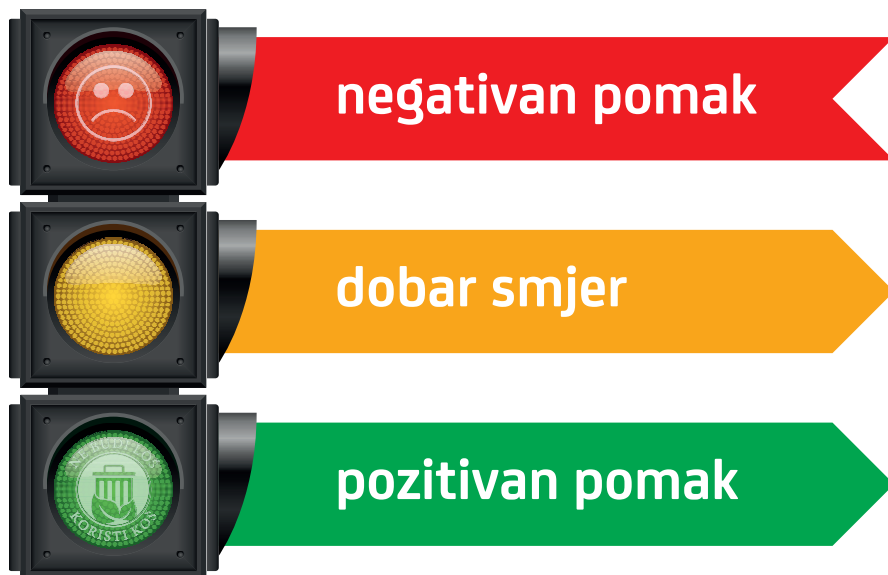
SMEĆE - je otpad s kojim se neprimjereno ili pogrešno rukuje. Miješanjem različitih vrsta otpada nastaje smeće koje je teško i samo djelomično moguće reciklirati uz visoke troškove.

NEKA BUDE ZELENO - EKO SEMAFOR

U okviru kampanje o podizanju svijesti o gospodarenju otpadom oformili smo tzv. Zeleni (ekološki) semafor koji će omogućiti praćenje rezultata kampanje u stvarnom vremenu.

Ekološki semafor pratite na koristi-kos.hr, a njegovi sastavni dijelovi su redovno ažurirani podaci i to:

- podaci o udjelu proizvedenog otpada po stanovniku,
- stopa odvajanja otpada,
- stopa recikliranja otpada,
- podatke o kvaliteti zraka (s meteoroloških postaja sa šireg područja grada Zaprešića), i
- podaci o kvaliteti vode (dobiveni od Zavoda za javno zdravstvo).

NEKA BUDE ZELENO - TO OVISI SAMO O NAMA!

"Samo mi ljudi možemo stvoriti
otpad koji priroda ne može
probaviti." (Charles Moore)

PODUZETNICI - ČEKAMO I VAS

Zakonodavstvo je propisalo posebne mjere za sve pravne osobe u dijelu gospodarenja otpadom.

Kako bismo lakše ispoštovali zakonom propisana pravila, pripremili smo za sve poduzetnike s područja na kojima Zaprešić d.o.o. vrši uslugu prikupljanja otpada edukacije, radionice, panel rasprave i još puno toga.

Otvorili smo svoja vrata za sve zainteresirane pravne subjekte.

Dodite i pitajte. Pošaljite nam e-mail na info@koristi-kos.hr

"Sreća - to je biti s prirodom,
gledati je i s njom govoriti."
(L. N. Tolstoj)

Kome se obratiti...

Sigurni smo da ćete imati puno upita o odvajanju otpada, recikliranju, ponovnom korištenju te načinu na koji i vi možete doprinijeti ovoj kampanji.

Za sve upite stojimo na raspolaganju putem emaila:
nebudiloskoristikos@gmail.com, info@koristi-kos.hr.
Pratite nas na: koristi-kos.hr

